

meddeler værkføreren, at hvis han ikke får en fyreseddel, vil han komme til at tabe en svenskøgle ned i en kostbar maskine, som derefter må repareres for hundredtusindvis af kroner med betydelige mellemkommende driftstab. Situationer af den art undgås ganske og aldeles, når nærværende lovforslag er gennemført. Skulle de alligevel optræde, kan værkføreren jo blot imødekomme ønsket om fyreseddel, uden at de uskyldige skatteydere i den anledning påføres merbyrder.

At dette ikke blot er gold teori, indiceres af følgende citat fra side 19 i Socialforskningsinstituttets Sveriges-rapport fra januar 1988:

»Man er sikker på, at arbejdstageren kun bliver på arbejdsmarkedet så længe hun eller han virkelig er indstillet på at arbejde. Det kommer de nemlig til. Den, der alligevel ville træde ud af arbejdsmarkedet, kan ikke så let gennem en længere årrække fastholde en formel tilknytning gennem en ret begrænset indsats blot for at modtage understøttelse. Der er en nøje sammenhæng mellem krav og modkrav og en moral i systemet, som lige fra århundredets start i princippet har været accepteret både fra toneangivende borgerligt og socialdemokratisk hold.«

2) Det foreliggende lovforslag udvider området fra kun at gælde arbejdsløshedskassemedlemmer (altså stort set LO-gruppen) til overensstemmende med grundlovens § 75 at angå alle danske. Der spares en masse administration ved at åbne op for alle, der selv vil stille deres arbejdskraft til rådighed den pågældende dag. Arbejdsløshedskontrollen bortfalder helt, herunder tvangsarbejdsanvisning, karantæne regler og mange andre restriktioner. Forskelsbehandlingen over for visse grupper i den danske befolkning forsvinder. Selvstændige, husmødre, studerende osv. bliver stillet over for det offentlige ganske som lønarbejdere (i tråd med de tanker, som Centerpartiets daværende formand, Henning Berthelsen, beskrev i 1973 på side 84-85 i bogen »Tør du – Mor Danmark«).

At vi får flere arbejdsløshedsunderstøttelsessikrede, er historisk en fuldbyrkelse af den udvikling, som har stået på gennem de senere årtier, hvor antallet af arbejdsløshedskassemedlemmer er vokset fra oprindeligt stort set blot at være fuldtidsarbejdssøgende mandlige håndens arbejdere på fabrikker til at blive en syvcifret og stadigt voksende skare, der i de senere år ganske har sprængt grænserne for, hvad man traditionelt forestillede sig som de kredse, arbejdsløshedsunderstøttelseslovene tog sigte på. I 1930 var medlemstallet 288.428, i 1950 623.506, i 1970 806.665, men pr. 1. januar 1980 1.532.348 (heraf 182.081 deltid) og nu er man vel nået op omkring små 2 millioner.

Hver gang modtagertallet er vokset, er nye møllesten lagt om skatteydernes halse. Men den i nærværende lovforslag omhandlede udvidelse vil virke stik modsat. Da arbejdsydelsen gennemsnitlig vil blive mere værd for samfundet end de i § 3 nævnte 400 kr. (maj 1989-niveau), vil der reelt opstå overskud for det offentlige på disse konti. Og jo større, des flere der benytter sig af den moderniserede arbejdsløshedsunderstøttelsesordning. De direkte ulykker, som faggrænserne i det nuværende system forvolder, forsvinder også som dug for solen, når det hermed foreslåede enhedssystem træder i kraft. Først ved dets vedtagelse får Folketinget klarlagt det problem om rimeligt sikkerhedsnet under de selvstændigt næringsdrivende, som Tinget har tumlet med i så mange år, men som ved ordningen fra forsommeren 1976 kun fik en utilstrækkelig og for bureaukratibefængt løsning. Sandsynligvis vil reglerne om Statens Uddannelsesstøtte fuldstændig – eller i alt fald i det store og hele – kunne ophæves, når ordningen er indarbejdet. Det er under alle omstændigheder, som samfundet udvikler sig, en aldeles uholdbar skanse at forsvare i det lange løb den nuværende opdeling mellem arbejdsløshedsdagpenge, nu ca. 112.000 kr., og uddannelsesstøtte på maksimalt omkring en trediedel heraf.

Blandt de nuværende lønmodtagere ophæves i forhold til staten alle diskrimineringer efter faggrænser efter, om de står i arbejdsløshedskasse eller ej. Også de særlige problemer, der hidtil har været forbundet med ungarbejdere og langtidsløse (26-ugersreglen), forsvinder med den foreslåede enkle ordning, der også afliver de i alle henseender tåbelige dagpengetænkninger, som gældende lov i så vidt omfang afføder (for eksempel omkring løsarbejdere, supplerende dagpenge og understøttelsesbergningsgrundlaget).

Endvidere vil dagpengesystemet ikke længere blive belastet med de mange, som under det nuværende system alene opretholder en formel tilknytning til a-kasserne, men som reelt ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet og meget gerne vil have sig frabedt at få anvist arbejde, der hindrer dem i at passe hjem, studier, eller hvad der nu optager dem, (jf. nærmere Fremskridt 1977-15 side 23 (og 17 side 10) og 1978-8 side 7-8 samt den af Landsforeningen Dansk Arbejde i maj 1978 udgivne pjese »Arbejdsløsheden i tal«).

Foretrækker den enkelte at holde ferie eller i øvrigt at springe dage over, kan han frit gøre det, som han selv ønsker. Også i den relation er den foreslåede ordning langt overlegen sammenlignet med det nuværende tvangsrestriktionssystem over for de arbejdsløse. Det samme vil gælde for mange ældre, der gerne gradvis vil trække sig ud af arbejdslivet før 67 års alderen. Atter her er nærværende lovforslags løsning så